

KKTC'de Toplumsal Dönüşüm ve Yakalamamız Gereken Hedefler

Prof. Dr. Hasan Amca
YÖDAK Başkan Yardımcısı

Kıbrıs Türk Mimarlar Odası
VII. Mimarlık ve Eğitim Kurultayı
27 Ekim 2023
www.hasanamca.com

"ÇOK PAYDAŞLI BİR
YAŞAM PRATİĞİ OLARAK
MİMARLIK VE EĞİTİMİ"

7 MİMARLIK
VE EĞİTİM
KURULTAYI

27-28 EKİM 2023 - AKM
LEFKOŞA

Karşımızda Geleceği Şekillendiren Küresel 2 Önemli Süreç Var

**Almanya kaynaklı
endüstri devrimleri**

**Japonya kaynaklı
toplum devrimleri**

**bu süreçlerin gelişeceği
ileri alanlar**

**Bu alanlarda başarı
için gerekli insan
kaynakları
ihtiyaç alanları**

Ülkesel Kalkınma için Belirlenen İleri Alanları

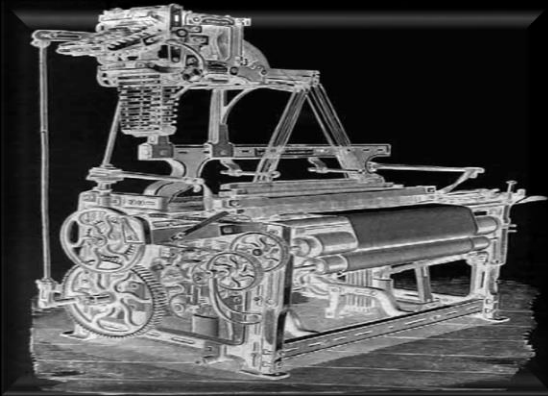
Endüstri Devrimleri...

Birinci Endüstri Devrimi

İlk **BUHARLI** tezgah
1784

Kıbrıs'ta ilk **BUHARLI**
tren **1905**

Yani biz 1. Endüstri
Devrimini kaçırdık

İkinci Endüstri Devrimi

ELEKTRİKLİ Salhane ile
ilk seri üretim

1870

Kıbrıs'ta ilk elektrik
1903,

Yani biz 2. Endüstri
Devrimini de kaçırdık

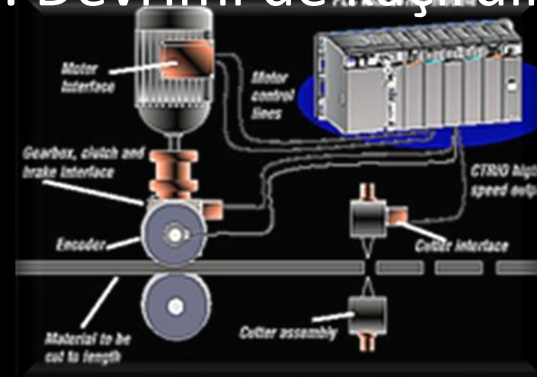

Üçüncü Endüstri Devrimi

İlk **PROGRAMLANABİLİR**
ELEKTRONİK Cihaz,

1969

Kıbrıs'ın Kuzey'inde PLC
programlamak amaçlı
kişisel bilgisayar, **2001**
3. Devrimi de kaçırdık.

Dördüncü Endüstri Devrimi

Siber-fiziksel sistemler,
IoT ve bulut ile ileri
otomasyon ve insansız
seri üretim (**2006**)

Beşinci Endüstri Devrimini Yakalayabiliriz

İnsan üretime geri
dönüyor (**2017**)

The term "cyber-physical systems" emerged around 2006, when it was coined by Helen Gill at the National Science Foundation in the United States. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4435108/#:~:text=The%20term%20E2%80%9Ccyber%2Dphysical%20systems,Foundation%20in%20the%20United%20States.>

The origins of Industry 5.0 concept forwarded in Germany during CeBIT 2017 trade fair in Hannover. <https://www.clarify.io/learn/industry-5-0#:~:text=The%20origins%20of%20this%20concept,it%20was%20called%20Society%205.0.>

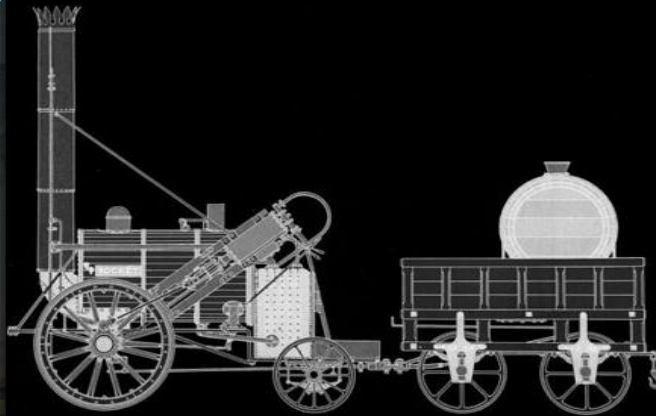
Toplum Devrimleri...

https://tr.wikipedia.org/wiki/Toplum_5.0

Toplum 1.0
Avlanan Toplum

Toplum 3.0
Endüstriyel Toplum

Toplum 5.0
Süper Akıllı Toplumu

Toplum 5.0,

- sosyal yaşamda dijitalleşme ve yapay zekâdan yararlanarak,
- insanların makine ve robotlarla ilişkisini en verimli biçimde geliştiren,
- İnsan odaklı büyüme ve kalkınmayı amaçlayan bir toplum modelidir.

Toplum 2.0
Ziraat Toplumu

Toplum 4.0
Bilgi Toplumu

Ama En Büyük Şansımız Olan Üniversiteler Kalkınmada Yeterli Katkıyı Sağlayamıyor

Bunun nedeni **entropinin** yüksek oluşu

- Bir sistemdeki enerjinin işe dönüştürülemeyen kısmı
- Genellikle sistemdeki düzensizlik veya rastgelelik derecesi olarak yorumlanır
- Yükseköğretim ekosistemindeki enerjiyi toplumsal faydaya dönüştürmeliyiz...
  - planlayıcı ve düzenleyici bir kurul olarak YÖDAK'a ve üniversitelerimize önemli görevler düşmektedir

Böylece Endüstri ve Toplum Devrimlerini Yakalayabiliriz

- **Devlet, YÖDAK, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerinin birlikte belirleyeceği bir yönde ilerlemeyi sağlayarak**
- **Kurumlarımızı yükseköğretim ekosistemine dahil ederek**
- **Akreditasyonlar sayesinde kalitemizi tescil ederek**
- **Üniversite, fakülte, bölüm, ArGe merkezi açılımlarının her birinin bir eksikliği giderici yönde olmasını sağlayarak**
- **Yapay Zeka gibi teknolojilere dayalı akıllı eğitim, çiftçilik, hayvancılık, şehircilik gibi uygulamaları teşvik ederek**
- **Üniversitelerimizin ürettiği yenilikçi teknolojik ve sosyal, uygulamaları destekleyerek**

Sonuç

- Üniversitelerimiz sayesinde Küresel süreçleri yakalamaya hiç bu kadar yakın olmadık
~ **Süper Akıllı** çalışarak bu fırsatı değerlendirmeliyiz.
- Toplumsal kalkınma sürecimize gerekli katkıları sağlaması temennileriyle
- VII. Mimarlık ve Eğitim Kurultayında hepimize başarılar dilerim.

"ÇOK PAYDAŞLI BİR
YAŞAM PRATİĞİ OLARAK
MİMARLIK VE EĞİTİMİ"

7 MİMARLIK
VE EĞİTİM
KURULTAYI

27-28 EKİM 2023 - AKM
LEFKOŞA